



รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอมักพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

A Self-directed Learning Model for Communicative English Using for Eco-tourism in Thaka, Amphawa, Samut Songkhram

อัญชลี อติแพทย์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email : anchali.at@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอมักพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอมักพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (2) ศึกษาสาเหตุและผลกระทบของปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอมักพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (3) สร้างรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอมักพวา จังหวัดสมุทรสงคราม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (In-depth Interview Semi-structure) โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาจำนวน 15 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจำนวน 15 คน และผู้ให้บริการจำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาหลักๆ คือ ทั้งนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการไม่สามารถเข้าใจซึ่งกันและกันได้ตามสาระที่ต้องการจะสื่อสาร (2) สาเหตุเกิดจากผู้ให้บริการส่วนมากมีอายุสูง จำไม่ค่อยได้ ความรู้ภาษาอังกฤษน้อย ขาดความต่อเนื่องในการใช้ ไม่สนใจที่จะฝึกฝน อายุและไม่มั่นใจผลกระทบต่อการท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยวไม่ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ผู้ให้บริการขาดโอกาสในการประชาสัมพันธ์สินค้าผลิตภัณฑ์และข้อมูลที่สำคัญๆ ของชุมชน (3) รูปแบบการ

เรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยว จึงควรเป็นสื่อบทเรียนที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ในลักษณะของสมุดพกพาที่มีรูปภาพ คำศัพท์ ภาษาอังกฤษเฉพาะด้านตามความต้องการของผู้ให้บริการ และหน้าบันทึกคำศัพท์ที่ผู้ใช้พบใหม่ แล้วหาความหมายเอง โดยผ่านการฝึกอบรมการใช้ก่อนแล้วนำไปใช้เอง นอกจากนี้ป้ายบอกสถานที่สำคัญ ของชุมชน ที่จัดทำเป็นภาษาอังกฤษ ก็เป็นรูปแบบการเรียนรู้ส่วนหนึ่งที่ให้ความรู้แก่ผู้ให้บริการได้เช่นกัน

หลักการและเหตุผล

ในช่วงเวลา 3 ทศวรรษที่ผ่านมา การท่องเที่ยวของประเทศไทยเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มที่จะเจริญเติบโตต่อไป การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้เป็นอันดับหนึ่งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 จนถึงปัจจุบัน แต่เป็นความเจริญเติบโตอย่างมีขอบเขต โดยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้ความสำคัญเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือให้ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมให้น้อยที่สุดไปพร้อมๆ กัน ดังจะเห็นได้จากกระแสการเรียกร้องให้นักอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกัน การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมที่ก่อผลเสียต่อสภาพแวดล้อมต่อแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมชุมชน จึงเป็นที่มาของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) ที่มุ่งเน้นความสำคัญทางเศรษฐกิจควบคู่กับการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม การควบคุมคุณภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการให้บริการนักท่องเที่ยว เพื่อความสมดุลระหว่างการพัฒนากับการอนุรักษ์



ความสำเร็จของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง-
อนุรักษ์ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งฝ่ายรัฐบาล เอกชน
และนักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ ทั้ง
ในปัจจุบันและอนาคต

งานวิจัยฉบับนี้เลือกพื้นที่ชุมชนท่าคา เนื่องจากมี
ลักษณะพิเศษ คือ การที่ชุมชนนิยมใช้เรือเป็นพาหนะในการ
เดินทางและค้าขาย โดยเฉพาะมีความเป็นชุมชนสูงที่ตลาดน้ำ
ท่าคา สภาพเศรษฐกิจโดยรวมของสมุทรสงครามขึ้นอยู่กับ
ภาคเกษตรกรรมและการท่องเที่ยว ที่เห็นได้ชัดคือจำนวน
ตลาดน้ำที่มีอยู่หลายแห่ง แต่สำหรับที่ท่าคาจะมีเรือค้าขาย
ในวันข้างขึ้น-ข้างแรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ และ 12 ค่ำ ของทุกเดือน
“ตลาดน้ำท่าคา” เป็นตลาดน้ำที่คงสภาพของชุมชนริมน้ำ
ที่มีวิถีชีวิตการหาเลี้ยงชีพอย่างเรียบง่าย มีวัตถุประสงค์เช่น
เดิม คือ เพื่อการซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างผู้คนในท้องถิ่น
และมีเฉพาะในวันที่เป็นกำหนดวันนัดตั้งเดิมมาแต่โบราณ
จากการประชาสัมพันธ์ของจังหวัด นักท่องเที่ยวจึงเริ่มมีมาก
ขึ้น นอกจากนักท่องเที่ยวชาวไทยนักท่องเที่ยวต่างชาติก็
ปรากฏมากขึ้น ดังนั้นปัญหาที่ตามมาคือเรื่องของภาษาที่ใช้ใน
การสื่อสาร ที่นอกจากใช้ในการให้ข้อมูลสินค้าและบริการ
แล้ว การให้ข้อมูลประวัติความเป็นมาของสถานที่ ความเป็น
อยู่ของชุมชน จึงเป็นเรื่องที่ชุมชนต้องมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิด
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในลักษณะเดียวกันหรือ
ใกล้เคียงในเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษา
อังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ไม่ปรากฏ
ว่ามีการศึกษาดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษาวิจัย โดยเน้นเรื่อง
รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อ
การสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อนำรูปแบบดังกล่าว
ไปใช้ให้เกิดผลต่อการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนตำบล
ท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และเป็นส่วน
หนึ่งที่สามารถเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนในภาพรวม ตลอดจน
สามารถนำไปใช้ได้กับชุมชนอื่นในลักษณะเดียวกัน หรือนำไป
พัฒนาใช้กับภาษาอื่นที่เป็นความต้องการของผู้ให้บริการด้าน
การท่องเที่ยวได้อีกเช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสภาพปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. ศึกษาสาเหตุและผลกระทบของปัญหาการใช้
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ใน
พื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. สร้างรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ใน
พื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประวัติและความเป็นมาของตำบลท่าคา
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
ตำบลท่าคา ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอ
อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ห่างจากอำเภออัมพวา
ประมาณ 10 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด 9 ตารางกิโลเมตร
มีอาณาเขตดังนี้
- ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลดอนมะโนรา และ ตำบล-
จอมปลวก อำเภอบางคนที
- ทิศใต้ ติดกับ ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา
- ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลคลองเขิน และ
ตำบลนางตะเคียน อำเภอเมือง
- ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลบางกระบือ อำเภอ
บางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ประกอบด้วย
12 หมู่บ้าน ตำบลท่าคาเป็นตำบลเก่าแก่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2460
จนถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลาประมาณ 85 ปี ปัจจุบันประชากร
ในเขต อบต. ท่าคา มีจำนวนประมาณ 5,655 คน อาศัยอยู่
ในบ้านจำนวน 2,796 หลังคาเรือน มีสาธารณูปโภคครบครัน
ชาวบ้านส่วนใหญ่พูดภาษาไทย นับถือศาสนาพุทธ มีอาชีพ
หลัก คือ ทำสวน และอาชีพเสริม คือ การทำธุรกิจหรือค้าขาย
และรับจ้าง

การเดินทางไปยังตลาดน้ำท่าคาสะดวกและง่าย
โดยสามารถเดินทางจากตัวจังหวัดใช้เส้นทางหลวงหมายเลข
325 (สมุทรสงคราม-บางแพ) เช่นเดียวกับการเดินทางไป

อำเภอดำเนินสะดวก เลยจากทางแยกเข้าอำเภอมอพรา
ประมาณ 4 กิโลเมตร จะมีทางแยกเข้าไปอีกประมาณ 5
กิโลเมตรก็จะถึงตลาดน้ำท่าคา หรือสามารถเดินทางด้วยรถ
ประจำทางจากในเมืองไปลงที่ตลาดน้ำท่าคาก็ได้เช่นกัน

ท่าคามีการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล
(อบต.) ในรูปสภา อบต. มีประธานสภา รองประธานสภา
นายก อบต. ปลัด อบต. ประธานกรรมการบริหาร อบต. และ
กรรมการจำนวน 2 คน ที่มาจากการเลือกตั้งของชุมชน รวม
เป็น 7 คน เครือข่ายองค์กรในตำบลท่าคาประกอบด้วยกลุ่ม
ต่างๆ จำนวนทั้งหมด 8 กลุ่ม คือ กลุ่มออมทรัพย์ กองทุน-
หมู่บ้าน ประเพณีวัฒนธรรม สตรี เรือพาย ท้องเที่ยวและโฮม-
สเตย์ ขนมหอย จักสานก้านมะพร้าว และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
ท่าคา



ภาพที่ทำการชุมชนกลุ่มสัจจะออมทรัพย์และกองทุนหมู่บ้าน
(หลังเดิม)

ตั้งอยู่ที่หมู่ 2 ต.ท่าคา อ.มอพรา จ.สมุทรสงคราม
ซึ่งเคยเป็นที่อยู่ของคุณลุงจรรยา เจือไทย ประธานกลุ่มอนุรักษ์
ตลาดน้ำท่าคา ตลาดน้ำร้อยปี
ถูกรื้อถอนไปเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2553



ภาพที่ทำการชุมชนหลังใหม่
ตั้งอยู่เลขที่ 51/1 ต.ท่าคา อ.มอพรา
จ.สมุทรสงคราม



ภาพบรรยากาศชาวบ้านทำบุญตักบาตรในยามเช้า

สถานที่สำคัญในตำบลท่าคา ได้แก่ วัดมณีสรรค์
วัดเทพประสิทธิ์คณาวาส โรงเรียนวัดมณีสรรค์ไสวประชา-
สรรค์ โรงเรียนวัดเทพประสิทธิ์คณาวาส โรงเรียนเทพสุวรรณ-
ชาญวิทยา อนามัยท่าคา อนามัยคลองพลับ และ “ตลาด
น้ำท่าคา” ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุด เป็นตลาดนัด
ที่ชาวบ้านพายเรือ นำอาหาร ผัก และผลไม้ท้องถิ่นมาขาย
ตลอดจนมีบริการท่องเที่ยว เช่น การพายเรือไปตามลำคลอง
เล็กๆ ในสวนผลไม้ เที่ยวชมหมู่บ้านรอบๆ ตลาดน้ำท่าคา



ภาพบรรยากาศตลาดน้ำท่าคา



วิถีชีวิตชาวท่าคาผูกพันกับแม่น้ำลำคลองซึ่งเป็นของคู่กับจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งการเดินทางสัญจร การประกอบอาชีพต่างๆ เช่น การค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าในท้องถิ่น ตลาดน้ำที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ถึงสมัยกรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งจำนวนลดน้อยลงไปเรื่อยๆ แต่ก็ยังคงภาพสะท้อนความเป็นชุมชนริมน้ำอยู่ เมื่อการสัญจรทางบกสะดวกขึ้น “ตลาดน้ำท่าคา” จึงมีขึ้นเฉพาะในวันขึ้นหรือแรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ และ 12 ค่ำ ตั้งแต่เวลาประมาณ 06.00 - 12.00 น. และในวันเสาร์-วันอาทิตย์ สินค้าส่วนใหญ่ของตลาดน้ำท่าคา คือ ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว ได้แก่ น้ำมะพร้าวสด น้ำตาลสด น้ำตาลมะพร้าว หรือน้ำตาลปึก และเนื้อมะพร้าวตากแห้ง เนื่องจากอาชีพขึ้นตาลและทำน้ำตาลมะพร้าวเป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวท่าคา เห็นได้จากสวนมะพร้าวที่อยู่ระหว่างทางเตาตาลหรือเตาเคี่ยวตาลยังคงปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง เดิมจะเป็นเตาเดี่ยว เคี่ยวได้ทีละกระทะ เรียกว่า “เตาโดด” และพัฒนามาเป็น “เตาคูณ” มี 2 กระทะ แล้วต่อช่องไฟให้ถึงกัน จนพัฒนามาเป็น “เตาปล่อง” ที่สามารถเคี่ยวได้หลายกระทะตามความมากน้อยของน้ำตาล และทำให้ประหยัดพื้นที่กว่าเตาแบบเดิม



ภาพการขึ้นตาล และการเคี่ยวตาล

2. ยุทธศาสตร์นโยบายของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม

2.1 วิสัยทัศน์ของจังหวัด

วิสัยทัศน์ของจังหวัดสมุทรสงคราม คือ

“เป็นเมืองแห่งอาหารทะเล และผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษ ศูนย์กลางการพักผ่อนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางลำคลองระดับชาติ ดินแดนแห่งประชาชนรักถิ่นกำเนิด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมอันดีงาม”

2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

จังหวัดสมุทรสงครามมียุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 “การพัฒนาและส่งเสริมจังหวัดให้เป็นเมืองอาหารทะเลและผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษ”

ยุทธศาสตร์ที่ 2 “การพัฒนาให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางการพักผ่อนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางลำคลอง”

ยุทธศาสตร์ที่ 3 “การปลูกจิตสำนึกให้ชาวจังหวัดสมุทรสงครามรักถิ่นกำเนิด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมอันดีงาม”

ยุทธศาสตร์ที่ 4 “การดำรงรักษาความเป็นเมืองที่มีระบบนิเวศ 3 น้ำ”

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Participation) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชนบท ทั้งนี้ ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ที่มุ่งเน้นคนเป็นสำคัญมากกว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้พยายามเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาจากระดับบนลงล่าง (Top - down) มาเป็นจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom - up) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของคูฟแมน (Koufman, 1949) ที่กล่าวว่า แนวทางจากระดับล่างขึ้นบนนี้เกี่ยวข้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดหายไป (Missing ingredient) ในกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มีนักวิชาการได้อธิบายและให้ความหมาย กระบวนการ รูปแบบ ขั้นตอน ระดับ และปัจจัย เงื่อนไข ประโยชน์และทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งผู้วิจัยได้นำมากล่าวไว้ ดังนี้



กระบวนการมีส่วนร่วมนับเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ โดยจะต้องรับฟังความคิดเห็น และยอมรับสิทธิของประชาชน ในการเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมเป็นการกระจายโอกาสให้บุคคลมีส่วนร่วมและการบริหารเกี่ยวกับ การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต และความเป็นอยู่โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ รวมตลอดจนการควบคุมโดยตรงจากบุคคล

รูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่โคเฮน และอพออฟฟ์ได้กล่าวไว้ แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในขั้นตัดสินใจมีความสำคัญมาก เนื่องจากการตัดสินใจจะมีผลต่อการปฏิบัติการและจากการปฏิบัติจะมีผลต่อไปยังการรับผลประโยชน์และการประเมินผล เพราะฉะนั้น การตัดสินใจจึงมีผลโดยตรงต่อการรับผลประโยชน์และการประเมินผล โคเฮน และอพออฟฟ์ได้แสดงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมว่ามีความสัมพันธ์และส่งผลต่อกันเสมอแม้จะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไป

สรุปได้ว่าประโยชน์ของการมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนของสังคมเทศบาลตำบล ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างกลไกหรือเครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเหมาะสม และพอเพียงในการพัฒนาชุมชน

4. แนวคิดทฤษฎีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning Model หรือ SDL)

การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีแนวคิดพื้นฐานมาจากทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ซึ่งมีความเชื่อเรื่องความเป็นอิสระ และความเป็นตัวของตัวเองของมนุษย์ ดังที่มีผู้กล่าวไว้ว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมกับความดี มีความเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง สามารถหาทางเลือกของตนเอง มีศักยภาพและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างไม่มีขีดจำกัด มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับนักจิตวิทยาามานุษยนิยม (Humanistic Psychology) ที่ให้ความสำคัญในฐานะที่ผู้เรียนเป็นปัจเจกบุคคล และมีแนวคิด ว่า มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพ และมีความโน้มเอียงที่จะใส่ใจ

ใฝ่รู้ ขวนขวายเรียนรู้ด้วยตนเอง มนุษย์สามารถรับผิดชอบพฤติกรรมของตนเองและถือว่าตนเองเป็นคนที่มีความ

4.1 กระบวนการการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กระบวนการการเรียนรู้ด้วยตนเองเริ่มจากการประเมินความต้องการของตนเอง (Assessing Needs) แล้วกำหนดจุดมุ่งหมาย (Setting goals) กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ (Specifying learning content) โดยกำหนดระดับความยากง่าย ชนิดของสิ่งที่ต้องการเรียน พิจารณาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการเรียน ความต้องการความช่วยเหลือแหล่งทรัพยากร ประสบการณ์ที่จำเป็นในการเรียน

4.2 ลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองมีหลายลักษณะด้วยกัน เช่น การทำสมุดบันทึกส่วนตัว เพื่อใช้บันทึกข้อมูลความคิดเรื่องราวต่างๆ ที่เราได้เรียนรู้หรือเกิดขึ้นในสมองของเรา สมุดนี้จะช่วยเก็บสะสมความคิดที่ละน้อยเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมให้กว้างไกลออกไป โดยกำหนดโครงการเรียนรู้รายบุคคล ที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะเรียนรู้อย่างไร

การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก เพราะจะทำให้กลายเป็นคนที่ขยันแสวงหาความรู้ใส่ตัวเอง และความรู้ที่ได้มาอาจจะนำมาใช้ประโยชน์ได้เมื่อมีความจำเป็น เพราะการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ยากถ้ามีความขยันหมั่นเพียร การเรียนรู้ด้วยตนเองมีวิธีการที่หลากหลายซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถและความสนใจของแต่ละบุคคล

5. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร

การสื่อสารครอบคลุมสัญลักษณ์ถึงภาษาพูดและภาษาเขียน พฤติกรรม การแสดงออกทุกอย่าง ที่ผู้อื่นเข้าใจได้ว่า ไม่ว่าการแสดงจะมีเจตนาให้ผู้อื่นเข้าใจหรือไม่ก็ตามแต่เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด หรือประสบการณ์ของตนไปยังบุคคลอื่น และการรับความรู้ความคิดจากบุคคลอื่นมาปรับพฤติกรรมของตนเอง โดยกระบวนการของการสื่อสาร ซึ่งการถ่ายทอด และการรับความรู้ ความคิดมีอยู่ 3 ลักษณะ คือ การใช้รหัสสัญญาณโดยตรง เช่น การใช้สัญญาณเสียง ภาษาพูด สัญลักษณ์ ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง ตลอดจนรหัสสัญญาณอื่นๆ ที่กระทำโดยตรงระหว่างผู้ถ่ายทอดกับผู้รับ การใช้เครื่องมือในการถ่ายทอด เป็นการสื่อสารโดยผ่านทางเครื่องมือ เช่น การใช้สื่อบันทึกสัญญาณ วิทยุกระจายเสียง



คอมพิวเตอร์ หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นๆ และการถ่ายทอดโดยกระบวนการทางสังคม เช่น การปฏิบัติสืบทอดทางประเพณี ศาสนา วัฒนธรรม และระบบอื่นๆ ของสังคม

5.1 ความสำคัญของการสื่อสาร

การสื่อสารมีความสำคัญสำหรับบุคคลและสังคมหลายด้าน คือ ด้านชีวิตประจำวัน ด้านสังคม ด้านธุรกิจอุตสาหกรรม ด้านการเมืองการปกครอง และด้านการเมืองระหว่างประเทศ ในสภาพสังคมที่มีการเกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสาร การสื่อสารก็ยิ่งมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมมากขึ้น หากคนในสังคมขาดทักษะในการสื่อสาร ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ความคิดหรือทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันได้ ย่อมจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลและสังคมทุกวันนี้ มีอยู่ไม่น้อยที่เป็นสาเหตุมาจากความล้มเหลวของการสื่อสาร

5.2 ประเภทของการสื่อสาร

นักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชนได้จำแนกประเภทของการสื่อสารไว้แตกต่างกันหลายลักษณะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการจำแนก (ปรมะ สตะเวทิน, 2526: 18-48)

ในที่นี้จะแสดงการจำแนกประเภทของการสื่อสารโดยอาศัยเกณฑ์ในการจำแนกที่สำคัญ 3 ประการ คือ จำแนกตามกระบวนการ หรือการไหลของข่าวสาร จำแนกตามภาษาสัญลักษณ์ที่แสดงออก และจำแนกตามจำนวนผู้สื่อสาร

การจำแนกตามกระบวนการ หรือการไหลของข่าวสาร แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) และการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication)

การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) คือ การสื่อสารที่ข่าวสารจะถูกส่งจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารในทิศทางเดียวโดยไม่มีการตอบโต้กลับจากผู้รับสาร เช่น การสื่อสารผ่านสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การออกคำสั่งหรือมอบหมายงานโดยผู้รับสารไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ซึ่งผู้รับสารอาจไม่เข้าใจข่าวสาร หรือเข้าใจไม่ถูกต้องตามเจตนาของผู้ส่งสาร และเมื่อผู้ส่งสารไม่สามารถตีความหมายปฏิกิริยาของผู้รับสารจึงไม่อาจปรับการสื่อสารให้เหมาะสมกัน การสื่อสารแบบนี้สามารถทำได้รวดเร็วจึงเหมาะสำหรับการสื่อสารในเรื่องที่เข้าใจง่าย

ในสถานการณ์ของการสื่อสารบางอย่างมีความจำเป็นต้องใช้การสื่อสารทางเดียว แม้ว่าเรื่องราวที่สื่อสารจะมีความซับซ้อนก็ตาม เช่น กรณีผู้รับสารและผู้ส่งสารไม่อาจพบปะหรือติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง การสื่อสารแบบกลุ่มใหญ่ และการสื่อสารมวลชนซึ่งไม่อาจทราบผู้รับสารที่แน่นอน

การสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) คือ การสื่อสารที่มีการส่งข่าวสารตอบกลับไปมาระหว่างผู้สื่อสาร ดังนั้นผู้สื่อสารแต่ละฝ่ายจึงเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารในขณะเดียวกัน ผู้สื่อสารมีโอกาสเข้าใจปฏิกิริยาตอบสนองระหว่างกัน ทำให้รู้ผลของการสื่อสารว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ และช่วยให้สามารถปรับพฤติกรรมในการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ตัวอย่างการสื่อสารแบบสองทาง เช่น การพบปะพูดคุยกัน การพูดโทรศัพท์ การออกคำสั่งหรือมอบหมายงานโดย ฝ่ายรับสารมีโอกาสแสดงความคิดเห็น การสื่อสารแบบนี้จึงมีโอกาสประสบผลสำเร็จได้มากกว่า แต่หากเรื่องราวที่จะสื่อสารเป็นเรื่องง่าย อาจทำให้เสียเวลาโดยไม่จำเป็น

ในสถานการณ์ของการสื่อสารบางอย่าง เช่น ในการสื่อสารมวลชน ซึ่งโดยปกติมีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว แต่นักสื่อสารมวลชนก็มีความพยายามที่จะทำให้มีการสื่อสารแบบ 2 ทาง เกิดขึ้นด้วยการให้ประชาชนส่งจดหมาย โทรศัพท์ ตอบแบบสอบถาม กลับไปยังองค์กรสื่อสารมวลชน เพื่อนำผลไปปรับปรุงการสื่อสารให้บรรลุผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การจำแนกการสื่อสารตามภาษาสัญลักษณ์ที่แสดงออก แบ่งเป็น 2 แบบ คือ การสื่อสารเชิงวัจนะ (Verbal Communication) และการสื่อสารเชิงอวัจนะ (Non-Verbal Communication)

การสื่อสารเชิงวัจนะ (Verbal Communication) หมายถึง การสื่อสารด้วยการใช้ภาษาพูด หรือเขียนเป็นคำพูดในการสื่อสาร การสื่อสารเชิงอวัจนะ (Non-Verbal Communication) หมายถึง การสื่อสารโดยใช้รหัสสัญญาณอย่างอื่น เช่น ภาษาท่าทาง การแสดงออกทางใบหน้า สายตา ตลอดจนถึงน้ำเสียง ระดับเสียง ความเร็วในการพูด เป็นต้น (ปรมะ สตะเวทิน, 2529: 31)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สรารุณ ศรีธนานันท์ กล่าวว่า ปัญหาการใช้ภาษากับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่พ่อค้าแม่ค้า และผู้ให้บริการไม่ชำนาญพอ บางคนพูดไม่ได้เลย ต้องอาศัยล่าม หรือภาษาปากและภาษามือ ทำให้พลาดโอกาสทางการค้า ดังนั้น เพื่อ



พลิกวิฤตให้เป็นโอกาส เทศบาลตำบลอัมพวาจึงร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีจากงานวิจัย เรื่อง การอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว โดยการจัดอบรมหรือสอนภาษาอังกฤษเบื้องต้นให้กับบรรดาพ่อค้าแม่ค้าและผู้ให้บริการแขนงต่างๆ ในตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา พ่อค้าแม่ค้าในตลาดน้ำอัมพวา เห็นว่าการอบรมภาษาเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในตลาดน้ำยามเย็นเป็นอย่างมาก เพราะบรรดาพ่อค้าแม่ค้าส่วนใหญ่ไม่สนทัดภาษาอังกฤษ เวลามีคนท่องเที่ยวมาทักทายและซื้อขายสินค้าเป็นปัญหามาก ซึ่งบางครั้งทำให้เสียโอกาสไปเสียก็มี

พัชโรดม อุนสุวรรณ นายกเทศมตรีอำเภออัมพวา กล่าวถึงภาษาอังกฤษ และภาษาจีนกลาง รวมทั้งภาษาญี่ปุ่น และภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบัน มีความจำเป็นต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศที่มาจากตลาดน้ำยามเย็นอัมพวาและมีเพิ่มมากขึ้นทุกวัน การให้บริการกับนักท่องเที่ยวถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ผู้ทำธุรกิจส่งเสริมการท่องเที่ยวในตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา กล่าวสนับสนุนว่า ตนเองมีวิชาความรู้ด้านภาษาต่างประเทศไม่มากนัก หากเทศบาลตำบลอัมพวา และมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จัดทำโครงการสอนและอบรมเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องจะเป็นการดีมาก ตนเองอยากได้ความรู้เพิ่มเติม เพราะทุกวันนี้มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ

ปัจจุบันธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งทางน้ำทางบกในจังหวัดสมุทรสงคราม ถือได้ว่าเป็นที่นิยม นักท่องเที่ยวต่างพากันมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามเป็นจำนวนมาก โครงการฟื้นฟูการท่องเที่ยวทางน้ำที่เรียกกันว่า ตลาดน้ำ กำลังถูกปลูกขึ้นมาขายอีกครั้งหนึ่ง เริ่มต้นจากตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา ตลาดน้ำท่าคา ตลาดน้ำบางน้อย ตลาดน้ำบางนกแขวก ตลาดน้ำวัดดอนมะโนรา และตลาดน้ำวัดอินทาราม หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัดสมุทรสงครามคอยดูแลและอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในทุกๆ ด้าน แม้แต่ด้านการใช้ภาษาก็น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง

ชลดา และคณะ (2541) สรุปว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ได้รับการจัดลำดับจากผู้ว่าจ้างว่าเป็น

ภาษาที่สำคัญที่สุดในการทำงาน ตามด้วยภาษาจีน และภาษามลายู ภาษาดังกล่าว พบมากในการทำงาน 4 ประเภท คือ งานบริการ งานประชาสัมพันธ์ งานการตลาด/การขายและมัคคุเทศก์ผู้ว่าจ้างและพนักงานเห็นว่าทักษะการพูดและการฟังยังต้องพัฒนาให้มากขึ้น..... การเพิ่มพูนความสามารถทางด้านภาษาของคนเกิดจากการพัฒนาจากการทำงานมากที่สุด ผู้ว่าจ้างส่งเสริมด้วยการจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ คอมพิวเตอร์ การเรียนเสริม และการฝึกอบรม..... คำศัพท์เฉพาะที่ต้องการ 3 ด้าน คือ คอมพิวเตอร์/เทคโนโลยีการสื่อสาร การท่องเที่ยว/ การโรงแรม และธุรกิจบัญชีและการเงิน แต่มีอุปสรรคที่พบ คือ การไม่มีเวลา การขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานและการขาดทุนทรัพย์ จากงานวิจัยดังกล่าวได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของแรงงานในสถานประกอบการ ควรเน้นการสอนทักษะการพูดและฟัง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษให้มากกว่าทักษะภาษาอื่น ให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน ควรจัดอบรมหลักสูตรภาษาต่างประเทศเฉพาะทางให้หลากหลาย และไม่ควรคิดค่าใช้จ่าย จัดศูนย์การเรียนรู้ประจำชุมชน จัดพิมพ์คู่มือการใช้ภาษาต่างประเทศ เฉพาะสาขาอาชีพ เพื่อแจกจ่ายไปยังสถานประกอบการ

สรุปได้ว่า ผลกระทบด้านเศรษฐกิจพบว่า การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาราคาที่ดินสูงขึ้น มีการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เกิดประโยชน์ต่อการกระจายรายได้สู่ชุมชน การสร้างอาชีพ และการสร้างงาน ผลกระทบด้านสังคมพบว่า การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสะดวกสบายในชุมชน เช่น ถนน ไฟฟ้า เป็นการยกระดับมาตรฐานการครองชีพ เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพ ผลกระทบด้านวัฒนธรรมพบว่า มีการใช้วัฒนธรรมชุมชนดึงดูดใจนักท่องเที่ยว มีการส่งเสริมและจำหน่ายงานศิลปะและวัฒนธรรม สร้างความเข้าใจให้กับนักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมชุมชน เกิดความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์วัฒนธรรม สร้างความรัก ความหวงแหน และความภาคภูมิใจของวัฒนธรรมประเพณีชุมชน และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาในการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพน้ำ ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล นำมาซึ่งการปรับปรุงและพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนร่วมกันรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม ฟื้นฟูและเสริมคุณค่าของสิ่งแวดล้อมในชุมชน

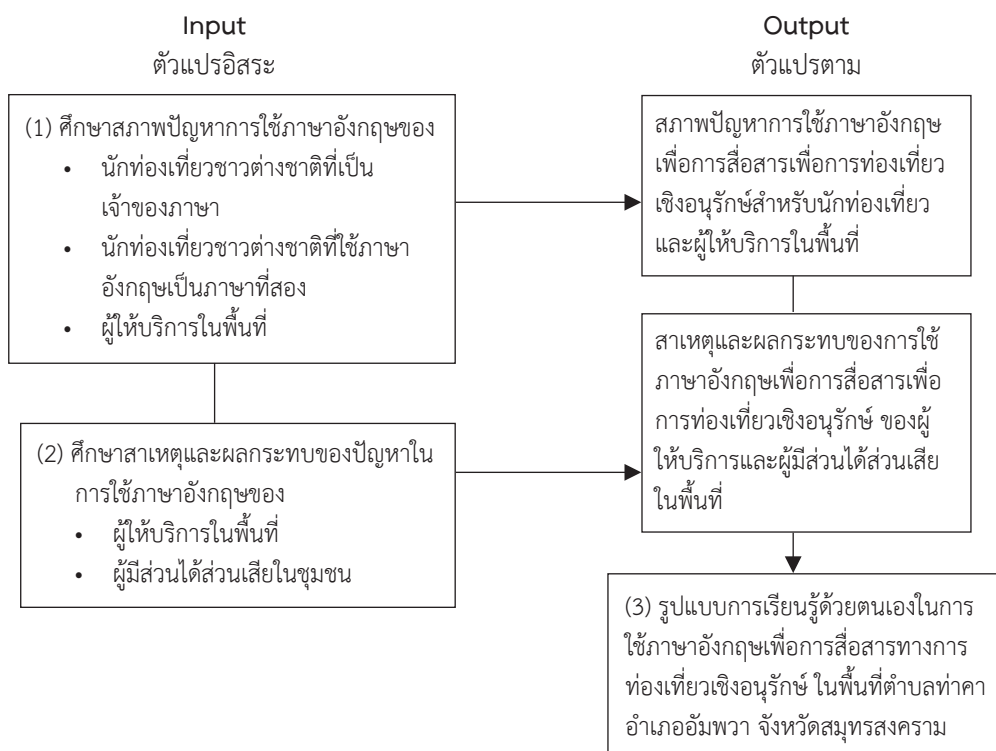


นิตย หทัยสิงค์ กล่าวถึงภาพลักษณ์ของเกาะสมุยว่าเป็นแหล่งของสินค้าคุณภาพราคาถูกอาหารหลากหลายและอร่อย ธรรมชาติสวยงาม ค่าคืนเต็มไปด้วยสีสน เป็นที่รวมทุกอย่างที่ต้องการและการบริการนักท่องเที่ยวมีคุณภาพมาก และไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษา

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้รับความรู้และแนวความคิดจากเรื่องดังกล่าว ซึ่งจะเป็นแนวทางประกอบการศึกษา วิเคราะห์หาคำตอบให้กับคำถามงานวิจัยเพื่อที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

กรอบแนวคิดในงานวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงคราม ในครั้งนี้ อาศัยกรอบแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของประชาชน แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning Model หรือ SD) แนวคิดทฤษฎีการสื่อสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบดังภาพ



ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (In-depth interview se-mi structure) เพื่อ (1) ศึกษาปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงคราม (2) ศึกษาสาเหตุการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงคราม (3) สร้างรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงคราม

ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาและที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 19,064 คน คนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหา และสาเหตุในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา จำนวน 15 คน

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

นักท่องเที่ยวนานาชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 15 คน และผู้ให้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนได้แก่ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายองค์กร และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Questions) เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open end) และคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เดี่ยว โดยมีสาระตรงกับวัตถุประสงค์และครอบคลุมรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อสอบถามผู้ที่มีประสบการณ์ตรงและเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และสาเหตุและผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในตำบลท่าคา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสงคราม โดยถามข้อมูล ดังนี้

1. ลักษณะประชากรศาสตร์
2. ปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวระหว่างนักท่องเที่ยวกับผู้ให้บริการ
3. สาเหตุของปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้ให้บริการ
4. ผลกระทบของปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีต่อการท่องเที่ยว
5. รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวที่ผู้ให้บริการต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความสังเคราะห์ และวิเคราะห์ด้วยหลักแห่งเหตุผล สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ ปรากฏการณ์ ความสัมพันธ์ และประเด็นสำคัญ เพื่อตอบคำถามการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัญหาหลักในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวคือผู้ให้บริการและนักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้าใจความหมายที่ต้องการสื่อสารซึ่งกันและกันได้ตรงตามสาระที่ต้องการ เนื่องจากนักท่องเที่ยวใช้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่และผู้ให้บริการไม่เข้าใจ บางส่วนตอบ

กลับด้วยภาษาไทยซึ่งนักท่องเที่ยวไม่เข้าใจเช่นกัน ถึงแม้ผู้ให้บริการจะผ่านการอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ได้นำไปใช้ทันที และขาดความต่อเนื่องในการใช้ จึงใช้ไม่ได้ไม่ถูกต้อง

สาเหตุของปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกิดจากผู้ให้บริการส่วนมากมีอายุสูงส่งผลกระทบต่อความสามารถในการจำ การมีความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษน้อย และขาดความต่อเนื่องในการใช้ส่งผลกระทบต่อขาดทักษะในการสื่อสาร ความเห็นตื้นเขินจากการทำงานส่งผลกระทบต่อไม่สนใจที่จะฝึกฝน ความอายส่งผลกระทบต่อความไม่มั่นใจที่จะพูด

ผลกระทบของปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีต่อการท่องเที่ยว คือ ผู้ให้บริการไม่สามารถให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ และข้อมูลในวิชาชีพ การให้บริการและข้อมูลผลิตภัณฑ์ในชุมชนได้อย่างเพียงพอ ทำให้ขาดโอกาสในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวไม่ให้ความสนใจในสินค้า ผลิตภัณฑ์ การให้บริการเท่าที่ควร

สำหรับรูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสงคราม ที่ผู้ให้บริการต้องการคือสื่อที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มอาชีพ มีคำศัพท์ คำอธิบายส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ สรรพคุณของผลิตภัณฑ์ที่ผู้ให้บริการสามารถนำไปใช้ได้เองหลังจากการได้เข้ารับการอบรมวิธีการใช้แล้ว นอกจากนี้ป้ายที่เป็นภาษาอังกฤษใช้บอกสถานที่สำคัญ ของชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ความรู้แก่ผู้ให้บริการด้วยเช่นกัน แนวทางดังกล่าวอาจนำไปใช้กับภาษาอื่น เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการท่องเที่ยวได้เช่นกัน

อภิปรายผล

เมื่อนำสภาพปัญหาและสาเหตุการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยว ตลอดจนผลกระทบต่อการท่องเที่ยวดังกล่าวมาประมวลแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่ารูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสงคราม ที่เหมาะสมควรเป็นสื่อบทเรียนที่ผู้ให้



บริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ในลักษณะของสมุดพกพาที่มีรูปภาพ คำศัพท์ภาษาไทย คำศัพท์ภาษาอังกฤษ การออกเสียง โดยจัดเป็นหมวดหมู่ตามกลุ่มผู้ให้บริการ เช่น ชื่อผลิตภัณฑ์ คำอธิบายส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์สรรพคุณของผลิตภัณฑ์ การให้บริการ และหน้าสำหรับการบันทึกคำศัพท์ใหม่ที่ผู้ให้บริการพบแล้วหาความหมายเอง ซึ่งผู้ให้บริการสามารถนำไปใช้ได้เองหลังจากเข้ารับการอบรมวิธีการใช้ นอกจากนี้ป้ายที่เป็นภาษาอังกฤษใช้บอกสถานที่สำคัญๆ ของชุมชนก็เป็นรูปแบบการเรียนรู้ส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ความรู้แก่ผู้ให้บริการด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

รูปแบบนี้สามารถนำไปใช้กับกลุ่มผู้ให้บริการในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสงคราม และพื้นที่อื่นที่มีลักษณะทางกายภาพเดียวกัน แล้วทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของรูปแบบดังกล่าวเพื่อนำไปพัฒนาสำหรับภาษาอื่น เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพของประชากร ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานภาคกลางตอนล่าง 2. 2553. จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม. กรุงเทพฯ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- [2] นิตย หทัยสิงห์ สุขศรี. (ม.ป.ป.) ผลกระทบจากการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวอำเภอกะสุมย์.
- [3] บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2539, มกราคม - มีนาคม. มาช่วยกันส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กันเถิด. จุลสารการท่องเที่ยว. 15(1), 54 - 56.
- [4] ประม อดะเวทิน. 2539. การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- [5] มธุรรณ พลวัน. 2549. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการด้านการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาตลาดน้ำท่าคา ตำบลท่าคา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสงคราม.
- [6] พิชโรตม อุณสุวรรณ. 2553, 19 เมษายน. นายเทศมนตรีอำเภอบ้านแพ้ว. สัมภาษณ์.
- [7] ยุวดี นิรันดร์ตระกูล. 2544, เมษายน-มิถุนายน. จุลสารการท่องเที่ยว. การท่องเที่ยวชุมชน. 20(2), 5 - 9.
- [8] วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ, และคณะ. 2550. การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน : กรณีศึกษา-ชุมชนท่าคา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสงคราม.
- [9] สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2552. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ พ.ศ. 2551-2554. การบริหารจัดการการท่องเที่ยว. (หน้า 29). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว. (2549).
- [10] จรูญ เจือไทย. 2553, 19 เมษายน. สัมภาษณ์.
- [11] Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. 1981. Rural Development Participation: Concept and Measures for project Design Implementation and Evaluation. Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- [12] Grow. 1991. Self - directed learning model : SSDL. n.p.. pp. 144-145.
- [13] Koufman, H.F. 1949. Participation Organized Activities in Selected Kentucky Localities. Agricultural Experiment Station Bulletins. March.
- [14] Ruesch, J., & Bateson, G. 2009. Communication : the social matrix of psychiatry 2nd ed. New York : Norton.